

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán külföldre:
Egész évre... 10 frt...
Félévre... 5...
Negyedévre... 2...
Egy hónapra... 1...
Egyes szám 4 kr.
Alap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-ujtelep 1702. sz.) birtalmatva küldendő.

Hirdetési díj:
Négy hasznos péntek... 5 kr.
Négy hasznos péntek... 5 kr.
Négy hasznos péntek... 5 kr.
Négy hasznos péntek... 5 kr.
Négy hasznos péntek... 5 kr.
Négy hasznos péntek... 5 kr.
Négy hasznos péntek... 5 kr.
Négy hasznos péntek... 5 kr.
Négy hasznos péntek... 5 kr.
Négy hasznos péntek... 5 kr.

Szentség-e a házasság?

(K.B.) Az ultramontánok, kik a polgári házasság behozatala ellen tüzzel-vassal dolgoznak, azon lovagolnak, hogy a házasság szentség, mely tehát nem köthető meg más, mint papi személy előtt. E hitet beleakarják verni a nagy közönségbe is, ámbar a papok, midőn a házasság szentségét vitatják, kényes dilemmába jutnak, mert ha szentség a házasság, ugyan miért nem élnek vele ők is?!

A házasság azonban, mely emberi eredetű intézmény, mint általában a társas-élet, sem a katolikusoknál, sem a protestánsoknál, sem a zsidóknál, sem a mohamedánoknál, egyáltalában semmiféle vallás-felekezettel nem lehet szentség. A házasság két oldalú szerződés s mint ilyen önmagában hordja azt, hogy a szerződő felek közakarátával föl is bontható. Minden szerződés szabályozása az állam hatáskörébe esik, így a házassági szerződést is mindig nagy figyelemmel kísérték az államok, mert hiszen családokból áll a nemzet, de a házasságkötéseket nem maga az állam eszközölte, hanem, hogy ünnepélyesebb formában köttessenek a házasságok, a papokra ruházta át e nem terhes, sőt kellemes s jól jövedelmező tisztet, midőn tehát a papok eskettek: csak mint az állam megbízottai jártak el, ha tehát az államnak úgy tetszik, a papokat fölmentheti e tiszt alól s másokat bizhat meg vele. Azaz behozhatja a polgári házasságot.

A házasságnak ezen egyszerű, józan fölfogását meg nem döntheti még a pápai csalhatatlanságba vetett hit sem. Hiába állítja a papság szentségnek a házasságot, hiába állítja azt, hogy a nem pap előtt kötött házasság nem házasság, hanem erkölcstelenség: a józan ész szava elnémítja az ilyen ostobaságot!

Fentebb »kétoldalú szerződés«-nek mondtuk a házasságot. Valóban az is az, de készséggel elismerjük és valljuk, hogy minden szerződésnek közt legnemesebb. Tovább megyünk: a házassá-

got mi is szentségnek tartjuk, de nem oly értelemben, mint az ultramontánok. Azt valljuk ugyanis, hogy a házasságot megszenteli a szeretet, de ahol a szeretet hiányzik: ott a szentség is hiányzik.

A házasságot tehát a kölcsönös szeretet szentesíti meg, de nem a pap áldása! Hiszen hány olyan házasság van, melyet a pap megáld, de az Isten megátkoz, mert hiányzik annak az erkölcsi alapja: a kölcsönös szeretet!

Ugyanezen erkölcsi alap megőrizhető a polgári házasságnál is, sőt nem történhetnek meg oly dolgok, melyek az egyházi házasságnál napi-renden vannak. A katolikus egyház ugyanis nem ismeri el a házasság felbonthatóságát. — Már most nagyon gyakran megtörténik, hogy a házasságok, meggyőződésről, hogy egymást nem boldogíthatják, egyszerűen a faképnél hagyják egymást s összeállnak másokkal — b a n k a h i t r e. Így szaporodnak — a kath. egyház merev magatartása következtében — a v a d h á z a s s á g o k, melyekkel megküzdeni az egyháznak nincs ereje. A polgári házasságnál azonban az ilyen könnyelmű szétválás meg lesz nehezítve, mert a házasság létrejötté alkalmával megkötött írott szerződés, melynek teljesítése nélkül a polgári házasság föl nem bontható, úgy megköti a feleket, hogy a vadházasság minél ritkább lesz!

A közerkölcsiség szempontjából is helyeselnünk kell tehát a polgári házasságot, mely ellen hiába indítanak keresztes háborút a papi fejedelmek, e háború eredménye az lesz, hogy a szent reverendák tettenestén módon ki fognak poroltatni!

Országgyűlés.

A képviselőház ülése febr. 1-én.
A képviselőház tegnap a kérvények V-ik és VI-ik sorozatát tárgyalta.
Jelentékenyebb vita fejlődött a honvédegyetlek segélyezését illető törvény-módosításnál és a zilahi tanítóképezdének Temesvárra való áthelyezésénél.

szomjan kinomat... Aztán együtt hunyunk el...

Balsarati a szánalom fátolyát térté viggorgó arczára.
— Uram, te kegyetlen vagy!... Emlékezz, hogy ha emberi erőm nem segíthet, te rövid időn isten trónja előtt fogsz állani, hogy számot adj földi tetteidről.

— Szolga eb!... tedd parancsom — dühöng Perényi, midőn egy belépő fegyveres szolgál a király küldöttét jelenté.
— Bocsásatok be! — mondá Perényi.
— Asszonyom! illedelem sértése nélkül már nem távozhat. Akarom, hogy a történeteket egyetlen vonás se árulja el arczaím.

A szenvedő nő, mint mindig úgy, most is engedelmeskéni törekvők s letörölvén könyveit, mint a fájdalom meredt szobra némán, halványan állott.
Egy sugár ifjú, titkos szenvedéssel arczán, volt a király küldötte, ki bejelentkező megdöbbenve pillantott Perényi nőjére s szavai megszakadtak, mint ősszel a nyárfa sárga levele; mint a víz tükörre, melyet a keletkező vihar szele szárnyaival megseper.

— Perényi Gábor! — szólt a küldött — ő felsége a király hogy és mintléted után tudakozdók.
Ország h Iona visszafordult az ismeretes hangokra s hajdani szerelmét ismervén fel az ifjában, fölsikolta:
— Semsey!... ifjú korom barátai!... te élsz?... Oh, most már örömmel halok meg.

Az erős lelkű nő annyira megrohanta a véletlen viszontalás hatalma, hogy eszméletlenül hullott az ifjú lábaihoz.
Semsey Kálmán felemelni igyekezett Perényi nőt s egy pillanattal ferfiás keblén feküdt

Az erdélyrészi képviselők azt követelték, hogy a képezde továbbra is Zilahon maradjon és szinte valamennyien elleneztek e kérdésnél a kormány álláspontját.

A szavazásnál zajos jelenetek fordultak elő, mert nem tudták megállapítani, hogy melyik részen van a többség.
Végre báró B a n f f y Dezső elnök megszámlálta a jelenlevő képviselőket, az eredmény az lett, hogy 77 szavazattal 61 ellenében győzött a kormány álláspontja.

A szavazás ismét zajos volt, mert a többség nem volt szembeszökő s mikor az ellenpárt elrendelték, a folyosóról ismét sokan siettek be a kormánypártiak közül. Egymás után húzódtak be Harkányi Frigyes, Tisza K. s többen. Gf. Károlyi Gábor gunyosan kiáltotta: »Ott szalad egy kis mameluk, meg egy nagy!« — »Csukják be az ajtókat!« — »Telefonozzanak legalább a nagyobb segédcsoportatér!« Mikor Schwarz Gyula is bejött s a szavazók közé állott, gr. Károlyi Gábor kiáltott: »Xenophon is most jött be!«

Percezkig tartott, míg végre a szavazatok összeolvasásához lehetett fogni.
A zaj ismétlődött s a szélsőbal hangosan konstatálta, hogy a kérvényi bizottság tagjai a saját javaslatuk ellen szavaztak. Az összezárt szavazatokat az elnök kihirdette s kiáltotta, hogy 77 szavazattal 61 ellenében Horváth Béla határozati javaslatát fogadta el a ház.
A szélsőbal az eredmény kihirdetését nagy zajjal fogadta.

Több zalamegyei község a bor- és husfogyasztási adók leírása tárgyában nyújtott be kérvényt a házhoz s a kérvény parlamenti P á l y i János szóval fel. Hivatkozta a kérvény indokolására, mely meggyőzően illesztette a községek kérelmének jogosságát. Helyesli, hogy a kérvényt pártólólaj terjesszék a miniszterhez.
A kérvényt pártólólaj utastják a belügyi és pénzügyminiszterekhez.

A legközelebbi ülés pénteken lesz.

Kibontakozás a helyzetből.

Az »Arad és Vidék« budapesti tudósítója (tollából nagyérdékű cikket közöl a válságról. Többek közt azt írja, hogy Csáky Albin gróf a kormányválság lebonyolítása után rögtön a főrendiház elnökévé neveztetik ki, mert a kilenczvenkétéves Vay báró maga a kéri felmentését. Hogy pedig e kibontakozásnak mily rohamosan kell megtörténnie, mutatja nevezett lap híre szerint, hogy a fuziót illetőleg hevenyében már némi megállapodások is történtek. — A nemzeti párt a

Szapáry-frakció egy részével, illetőleg az Aczél-féle frakcióval s ezeken kívül az Ugronistákkal egyesül, a kikhez, természetesen, még az örök-kormánypártiak csapata is csatlakozik. A Tiszatábor nagy része az oppozícióba megy át. (?)

A köztisztaság.

Ezerszer behízonított tény, hogy a köztisztaság szerves összefüggésben, egyenes arányban áll a közegészségügyi állapotokkal. Ez nem csupán partikularis igazság, mely módosulhat a helyi viszonyok különfélésege szerint, de a lehető legáltalánosabb. Igazolását a nemzetek statisztikai adataiban találjuk.

Minél erősebb ugyanis valamely nemzetnek a rend és tisztaság iránti érzéke s minél fáradhatatlanabb ezen követelmények kielégítésében, annál vizsgalatosabb és jobb egészségügyi viszonyoknak örvend.
Elvégre is döntő itt a nemzet faji jellege.
A világ legrendesebb és legtisztább népe, a svéd, eclatáns példával szolgálhat e tekintetben. Átlagos életkora jóval magasabb, mint bármely más nemzeté e földön.

Nem mernők ugyan állítani, hogy a mi fajunknak nem volna határozottan kifejlődött érzéke a köztisztaság iránt, de mint mindenben, úgy ebben is egyoldalú. Külső megjelenésében, hogy úgy mondjuk, ott, a hol mások előtt kell brillírozni, mindenesetre eleget tesz ebbeli kötelezettségének. Megszűnik azonban ez irányú tevékenysége, ha a jó erkölcs és izlés, sőt ha a saját egészségi érdekeinek kell szolgálatába állania. Itt már csak teljesen megszűnt a tevékenysége.

Feuletnek ama mondatát, hogy rend a dolgok erkölcsi szépsége, csak nagyon kevésbé ismeri.

S mert ez így van, ebből nagy fontosságú consequenciák folynak. Meg kell mindenképp előtt jegyeznünk, miszerint a köztisztaság kétös értelemben veendő. Ama tagadhatatlan — s ez a legfontosabb is — viszonyban, amelylyel a közegészségüggyel — áll a veendő másodsorban ama megjelenésében, a melylyel a józless és erkölcs szempontjából bir jelentőséggel.

A nélkül, hogy további fejtegetését szüksegesnek találjuk e kettős szétválasztás indokolásának, csupán annyit jegyeznünk meg meg, hogy a köztisztaság, a közegészségügy feladatai érdekében való kultiválásának befejezésénél kezdődik, természetesen merevebb határvonal megvonása nélkül és számtalan érinkezési pontokkal a másik s inkább etikai jellegű viszonyval végződik.

Ha aztán szigoruan vizsgáljuk ezeket,

Midőn Balsarati Vit János visszatért, a két ferfit meg előbbi helyzetében s ilont föl eszméletlen talbra.

Négy dombormivű s gyöngyökkel és gyémántokkal gazdagon kirakott kelyhet tett az asztalra.
— Orvos úr! kínálja vendégünket! — s aztán nyujtson nekem is egyet a serlegek közül... Asszonyom! kedvünkért talán kegyed is fog parancsolni?...

Balsarati remegő kézzel nyujtá a három serleget; a nyegédiket maga emelé ajkaiboz.
— Mielőtt innánk — monda Perényi — engedjétek elköszönteni ősi szokás szerint a poharat. Eljen a nőhűség! Mely megédesíti a férfúnak házasetét!... Eljen minden hölgy! ki annyi szerelemmel hajol ferje szívére, mint Ország h Ion!... Eljen minden ferfiú, kinek már bölcsője fölött a jogtisztelésről énekeltek!...

E szavak éles gúny bélyegét viselték! de a tiszta keblű nő s a büntelen Semsey, nem tudva, vagy nem akarva tudni azokban czélzást, gyantulan üríték ki kelyheiket.
Mindenki hallgatott egyideig.

Perényi Gábor töré meg ismét a hallgatlagságot. Hangjában a pokol legiszonyút b hangját ültette be:
— Nos, vitéz Semsey! hogyan izlett a bor?... Szerelmital volt az, melyet számódra Ország h Ion hűsége készített... Ti birni akartatok egymást, s Perényi Gábor lovagias ferfiú: összeadja kezeiket a — halálban!...

Semsey az irtózat éles hangján kiálta föl:
— Lehetetlen!... Ily telett felett elpiruina még az útszéli rabló is!...
Ion ferje ágyához rohant.
— Ferjem!... arczod a pokolnak arcza... Oh szólj most, midőn bucsuzó lelked egy szebb

A „DEBRECZEN“ TARCZAJA.

ORSZÁGH ILONA.

— Történelmi elbeszélés. —
Az 1840—50-es évek irodalmából összeszedeteti: E. I.

(Folytatás.)

— Jól van!... Ennek most tanujelét adhatod!... Nézz arczomba. Lásd, az orvos már arról leolvasta a halált... Te özvegy leszel... Es — mert egyedül engem szeretsz — s mert Perényi Gábor büszke arra, hogy azon nőt, kit ő egyedül birt, más halandó csak illetni is merészelje; esküdj nekem a szent bibliára, hogy többé soha nem fogsz férjhez menni.

— E kívánat uram...
— Mit, te habozol?... Esküdj!
— Férjem! nyujtsa még isten hosszúra élted s szent feladatod legyen átazoni azt örök, változhatatlan szerelem virágaival; de esküadni oly dologra, mely előttünk ismeretlen s melyet az adott körülmények talán megszegni kényszerítenének, isten parancsa ellen van.

E szavakra Perényi iszonyatos dühvel tört ki.

— Nem esküszöl?... Hah, kigyó! ki véreimmel tápláltad magad, nem esküszöl ugye?... Jól van... Balsarati! e nő bűnös! A szent irás, azt mondja; »ki vétkezett, annak meg kell halnia!« Haljon meg tehát ő! A tofana... nem, nem!... irtózatossabb halállal!... Ugy-e, három négy napig... egy héttig még élek?... Ugy-e Vit János?... Vitesd börtönbe e nőt; oda, hova be nem téved a napsugár!... Hadd kaczagja ott éhen

„EPILEPSIA“ Néholázás.
Biztos eredmény! Alapos gyógyítás régi kipróbált módszer útján az én híres epilepsziómom által.
J. EIGER, Berlin, Oderbergerstr. 3.

KÖZBIRTOKOSSÁG
Ten d. e. 9 órakor
GYERMÉBEN
ÖZGYŰLÉST
Az elnökség.
(55) 1—1.

li
orcsepppek
ismert házi- és népszerű.
KAROLY gyógyszerész által.
13—43

omásul!
ve tek,
ANCZIA VOILE-ok,
s batisztok
okék, bali belépők,
usitunk el
jos Fiai
RÓZSATÉR.
szépséggel szolgálunk.

tudva mindama akár az állam részéről, akár pedig az önkormányzati közületék által a köztisztaság érdekében fogantatott intézkedéseket, minden habozás nélkül kell kijelentünk, hogy azok vagy nagyon hézagok s ha még egyáltalán vannak, ki nem elégítők, sőt a legtöbb esetben még ez irányú jóakarattal sem találkoznak.

Pedig az egyesek hibáit, mulasztásait ezeknek a kormányzati szerveknek kell helyrehozni. Más dologban teszik is. De a köztisztaság és annak kielégítéséhez vezető utak és módok — kellő figyelem és tanulmányozás híján annyira terra incognita, hogy alig lehet valamit is találni, ami specialiter ezért volna érvényre emelve. Természetesen az államot terbeli első sorban a felelősség a főbb irányelvek praecipitív módon való megállapítása tekintetében, s csak ennek folyamán, a perfectualitás, és a közelebről felismert bajok elhanyagolásának vádjá illetébi a végrehajtásra jogosított faktorok sokszor méltán kritizált tevékenységét.

Debreczenben is nagyon kevés történt eddig a köztisztaság érdekében. Pedig ha valahol szükség van erre, úgy városunkban mindenek fölött, ahol a geologiai, éghajlati, sőt még a társadalmi élet ezernyi nyilvánulási és viszonyai is a köztisztaság elienségeivé szegődtek. A város közegészségügyi helyzete csaknem kétségbeesztő, javításán parlamentirózas foly évek óta, kapcsolatban ezzel, a köztisztaság ügyében különösen az utóbbi időben csakugyan történt valami, de a tapasztalat azokat a égtételeknek, hiányosoknak s kevésbé radikálisnak mutatja.

Talán a helyes kiindulási pont, s tervszerűség hiányzik. Egyet azonban meg kell adnunk, a jó akarat meg van. Nem sokat ér ugyan, de másutt még az sincs meg.

Pedig csakugyan felesleges e kérdés fontosságát fejtegetni.

BELFÖLD.

Törvényjavaslat a polgári anyakönyvvezetésről. Budapest, jan. 31. — A Pol. Corr. felhivatalosan jelenti, hogy Wekerle miniszterelnök a napokban betérjeszté a képviselőházhoz a polgári anyakönyvvezetésről és a sídókrecepziójáról szóló törvényjavaslatokat, melyeket most Bécsben bemutat a király őfelségének. A Pol. Corr. megjegyzi, hogy Wekerle miniszterelnök utja semmi összefüggésben nincs a kabinetbeli változásokkal. — E szerint a kormány által sugalmazott felhivatalos Pol. Corr. is hallgatóság elismeri a válságot, mely a kormány kebelében felmerült.

A bűnvádi eljárásról szóló törvényjavaslatot az igazságügyminiszter által egybehívott ánkét letárgyalta. A szaktanács-kormány által megállapított elvek és módosítások szövegezésével, valamint az egész javaslat végleges kidolgozásával albizottságot bízott meg, mely kedden délelőtti tartotta az igazságügyminiszteriumban első ülését. Ez albizottság tagjai: Schediusz Lajos kuriai bíró, Battlái

világfelé eseng, óh szólj ezen szent pillanatban, midőn a vétek legszönyebb embere is isten nevére említi... szólj: ugy-e, tréfa az, mit mondtál?... Te nem gyilkolhatsz meg ártatlanokat...

— Habaha! — kacagott föl vadul Perényi — ártatlanokat!?... Ha igen, úgy nem fog megölni a — tofana!... — Tofana! — kiálta föl Semsey — Ilon! te a halálban enyém vagy!

— Méreg tehát? — mondá egy szelid angyal méltóságával Perényi nője — méreg?... Ördögök! ki méltók vagytok egymáshoz!... Igen, érzem, megalok!... Hallj azért e végpillanatban engem Perényi!... Tied levék. Egy hosszú élet üdvét, boldogságát áldoztam föl férfiatlan szeszélyeidnek. Megöltem szívedet, mely egykori tiszta szerelmet esdette vissza... Eb hűségével esékoltam az ostort, melylyel éltemet éveken át végig hasgattam... És te — köszínet érte! — megajándékozál halállal!... Most tudd meg tehát szívem legszentebb titkát. Nézd itt e férfiu, nemének remekét, ki tiszta öntudattal áll akkor, midőn a balal életfálkáját oltoztatja, nézd és nagyságában vesd meg saját törpeségedet... E férfiu szerettem, szeretem most, azon szerelmemmel, melynek homlokára maga az isten függeszté a tisztaság fényes csilagát!... Hosszu évek után egyszer merészelt nődhöz közelíteni; és én őt, kit úgy szerettem, mint istenemet, irtózatossal halálnak áldoztam... Feláldoztam őt Perényi, ki életemet adta egykor vissza; mert ismerem a nőkötelességeket; mert a Perényi nevet — melyet te titkon bemocsokol — tisztán akartam bemutatni istenemnek... De most, e végpillanatban, halld: szeretem őt, lelkem utolsó gondolatával, utolsó dobbanásával szívemnek!... Kálmán! én hittem, hogy megszabadulsz, visszaadnak nekem a Bodrog hullamai; oh mert oda fönn el volt végezve, hogy karjaidban haljon meg az, kit élve nem ölhettem!... Szép vőlegényem... itt van menyasszonyod... a méreg!... Hah!... Kálmán... Perényi! megbocsátok... hiszen egy ily halál... millió... kopár... élettél... fölér!...

(Folyt. köv.)

Imre kolozsvári kir. főügyész, Vargha Ferencz dr. kecskeméti kir. ügyész, Balogh Jenő dr. miniszteri titkár, Chorin Ferencz és Wlassics Gyula orsz. képviselők. A szövegező bizottság elhatározta, hogy tekintettel a munkálat nagy terjedelmére és kiváló fontosságára, naponként fog ülést tartani. Remélhető tehát, hogy a bűnvádi eljárás e hó végéig teljesen és akként lesz megállapítva, hogy márczius hó elején a törvényhozás elé lesz terjeszthető.

A kormánypart értekezlete. A kormánypart kedden értekezletet tartott, mely alkalommal Dókus Ernőt a pártkör igazgatójává választotta meg a kilépett Latinovics Ernő helyébe.

Két földmívelési törvényjavaslat. A földmívelési miniszteriumban a magyarországi költött allambirtokok okszerű mezőgazdasági kezeléséről szóló törvényjavaslat teljesen elkészült és mint a M. E. jelentősebb közelebb az a képviselőház elé terjesztetik. A telepítési törvényjavaslat már szintén elkészült s hozzájárulás végett a belügyminiszteriummal közölték. A mennyiben egyes intézkedések még némi változást igényelnek, a további tárgyalásokat Bethlen András gr. a belügyminiszteriummal együttesen fogja folytatni. Biztosra vehető, hogy a törvényjavaslat még márczius hónapban fog a képviselőház elé kerülni.

Sztrájk. A budapesti fegyvergyári sztrájkolók tegnap gyűlést tartottak. A gyűlést azonban megakadályozták a csendőrök, a kik közbe léptek és szétoszlatták őket. A sztrájk színhelye közelebb az utcákban egész éjjel csendőrök czirkáltak, mert lázongástól tartottak.

Ev. ref. tanítótestületi ügy.

Debreczen, febr. 2.

A debr. ev. ref. tanítótestület — mint már említettük — nevezetes gyűlést tartott jan. 28-án az egyháztanács terében.

Két fontos tárgya volt a gyűlésnek, az egyik »A figyelem és nevelés« — a másik »A testi nevelés fontossága és eszközei.« Az első Vasárhelyi József, az utóbbit Tassi Miklós tanító mutatta be szakszerűen kidolgozott és nagy figyelemmel hallgatott s a »Debreczen« hasábjain már méltányolt felolvastán.

Azonban a gyűlés nemcsak azért volt nevezetes, hogy ily tanulságos felolvasások tartottak, hanem azért is, hogy az ily módon való önképzésnek régen elejtett fonala újból felvetődött.

Eddig ugyanis a gyűlések egyik központi iskola szűk szobájában tartottak, honnan a testület — az építkezések miatt — kénytelen volt egy még kevésbé alkalmas iskolai helyiségbe átköltözökni, s miután ezen tanterem sem felelt meg az önképzés céljainak s a könyvtár elhelyezési feltételeinek: várnia kellett egy alkalmas és a céljának megfelelő helyiség után.

Ezen várakozás most már nem is lesz hiábavaló, mert indokolt kérelemre kimondotta az egyháztanács, hogy saját közgyűlési termet mindannyiszor átengedi a tanítótestületnek, valahányszor arra szükség lesz; ha csak akkor az egyház által más célra lefoglalva nincs; de ugyanakkor azt is kimondotta, hogy a legközelebbi építkezés alkalmával már a terv-készítésnél gondoskodand arról, hogy egy a tanítói testület igényeinek megfelelő terem jelöltessek ki.

És erre mulhatatlanul szükség is van; mert hogy a közművelődés és az egyház érdekeit szolgáló 40 tanító — kilépve az iskola szűk falai közül — a tanügy terén szerzett tapasztalatait egymással és a közönséggel megismertthesse, egymás tanácsait s a szakemberek támogatását kinyerhesse és feladatának magaslatára juthasson: tovább már semmi esetre nem nélkülözhet egy oly helyiséget, hol a tanügyet kultiválhassa, s az egyház áldozatából szerzett díszes könyvtárát elhelyezhesse, s koronként önképzésre szánt összegjöveteleit akadálytalanul megterthassa.

Elyháznak éppen most tervezet egy nagyobb szabásu építkezést, min-képpen folytán a tanítótestület reménytel várja az ígert bevaltatást, melyet nem egyedül a tanítók érdeke, hanem az oktatás ügye is követel.

A tanítótestületnek ma már sok törekvő ifju tagja van, telve munkakedvvel s nemes ambícióval; adjuk meg hát ezeknek az alkalmat arra nézve, hogy — kezét fogva a régiek elemekkel — lehetővé tegyék az önképzés együttes munkáját, lehetővé tegyék a nagy számmal megrendelt, de — helyiség hiánya miatt letétben heverő — tanügyi szaklapok, folyóiratok olvasását, s a könyvtár elhelyezését és hozzáférhetését.

Mert minden testületnek kell birni egy oly helyiséggel, mely kizárólag az általa kultivált ügy szolgálataiban álljon.

E nélkül egy testület sem felelhet meg a hozzáfűzött várakozásnak.

Óhajtandó tehát, hogy a tanítók kívánsága az iskolai oktatás érdekében, az egyház kimondott határozata szerint, a most készülő épület-tervezet keretében mulhatatlanul teljesíthessék.

Minél hamarabb helyet kapnak a tanítók, annál jobb a tanügyre nézve!

Lada Sándor.

KÜLFÖLD.

Morenheim bukása. Köln, jan. 31. Pétervárról a következőket jelentik a Kölnische Zeitung-nak: Informált körökben újra megerősítik azt a hírt, hogy Mohrenheim báró párisi orosz nagykövet állása nagyon megrendült, de hozzátesszik, hogy Mohrenheim csak bizonyos idő mulva mond le, mert kerülni akarják a z a l á t s z a t o t, hogy visszahívása közvetlen összefüggésben van a Panama-otránnyal. Utódjára nézve nagyon elterök a hírek. A francziabarátok azt remélik, hogy az új párisi orosz nagykövet katonameber lesz, de maguk is deismerik, hogy irányadó helyen erre nem nagy a hajlandóság.

A női hűség a sztrájk szolgálataiban. Párijt ritkító fenyegetés az, a mivel a saint-etiennei közbány munkásait a saját feleségeik sztrájkra kényszerítik. Az elkeseredett nők a minap gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy mindnyájan megcsalják a férjüket, ha olyan pipogyák lennének, hogy követelésük teljesülése előtt ismét munkába állanának. A szövívő egy hatvan éves banya volt, a kit a fiatal menyecskek is nagy lelkesedéssel hallgattak. A gyűlés határozatáról a nők a bányászokat azonnal értesítették. Némely férj nagyon is komolyan fogta fel a dolgot, a mennyiben azon melegeben kiporolta a feleségéből a veszedelmes szándékra való hajlandóságát.

Az olaszországi Panama. Róma, jan. 31. Az olasz képviselőház elhatározta, hogy röpiratot ad ki, melyben közléstzi mindazon képviselőkné neveit, kik a Banca Romanától kölcsönt kaptak, vagy azzal üzleti összeköttetésben állottak. A rendőrség ma tizenegyezer falragaszt foglalt le, melyeket radikálisok nyomtattak, hogy azokat a vidéken szétoszlássák. Ezek a plakátok több képviselőt kompromittáltak, mert azok ama képviselők névsorát tartalmazták, kik a Banca Romanától pénzt kaptak.

Natalia Belgrádban. Páris, jan. 31. Az Eclair egyik munkatársa meginterwiewolta a szerb király anyját, ki kijelentette, hogy legközelebb egy hónap mulva visszatér Szerbiába.

A bibornoki birtumok átadása. Bécsből távirják, hogy a király őfelsége tegnap délelőtti adta át a Hofburg plebánia templomában a szokásos szertartások közt Galimberti pronucziusnak és Vasary Kólos hercegeprimásnak a bibornoki birtumot Moroni és Bella Porta gróf pápai küldöttek, az udvari méltóságok, Schönborn bibornok, Kátnoky gr., Taaffe gr., Wekerle, Bauer b., Kállay, Falkenhayn gr., Gautsch b., Bacquehem maquis, Schönborn gr., Zaleski, Steinbach és Tisza gr. miniszterek, Kinszky tartományi marsall, a tábornoki kar, az arisztokrácia számos tagja és a polgármesterek jelenlétében.

Tallózás.

(Városi Árvák.)

Hegedű-szobán szép mese:

Van egy nagy város, melynek vagyonos lakói örökösen báloznak és táncolnak. Sajátosság, hogy a míg takarékoságukról híresek a város lakói, addig, mielőtt bárolt van szó, azonnal megfélekednek a takarékoság érényéről s rángatják a lábukat, mintha megfizetnék őket azért.

E nagy városnak — mint minden nagy városnak — sok a szegénye, sok az árvája. E nagy városnak van egy jótékony nőgyűlet, mely árvaházat tart fönt. E jótékony nőgyűlet tagjai, előkelő uri nők, nem sajnálják azt a fáradságot, hogy az árvaház részére könyöradományokat gyűjtenek. Itt-ott a vagyonos lakosok (mert e városban sokkal több a vagyonos ember, mint a szegény), 10 krral (tiz oszt-trák értékű krajczárral) szurják ki az előkelő urhölgyek szemét, de ők azért nem haragsznak meg, hanem a 10 o. é. krajczárt is köszönettel fogadják, mert tudják, hogy egy árvának a könnyét egy napra letörölhetik e 10 krajczárral.

Igy gyűjtöttek össze e jótékony nőgyűlet tagjai egy kis alapot, melyből a r v a h á z a t építettek. Midőn az árvaház fölépült, azt látták, hogy még vagy tíz árva befogadására van az árvaházban hely.

A híres, vagyonos városnak, mely száz ezreket költ az árvákat szaporító kaszányákra (mely áldozatkészéget a város polgármestereit minden évben felkösöntik a generális és az ezredes, mint olyan férfiu, ki a polgárság és katonaság közti jó összhangot — drága pénzen — megteremtí), nincs egyetlen árvaháza sem, hanem kiadják az árvagyermeket — évi 20 frtéért (mondj husz o. é. frtéért) — dajkaságba.

Az ilyen, dajkaságba adott árvagyermek legnagyob része aztán természetesen elpusztul. 20 frtéért ki az ördög venné magára egy gyermek fölnevelésének a gondját?! Nincsenek ma szamaritanusok, ma mindent jól

meg kell fizetni, mert azt tartják, hogy a Krisztus koporsóját se öríték ingyen!

A jótékony nőgyűlet arra a gondolatra jött, hogy ezekből a városi árvákból tízet fölnevel a saját árvaházában, évi 60 frtéért, tehát oly potom árért, a mennyit bármelyik városi lakos elpipál egy év alatt.

Beadványt, nem, kérelmet intéztek a városi tanácshoz, melyben kifejtették, hogy még tíz árva számára van az árvaházban hely s egy-egy városi árvát hajlandók fölvenni az árvaházba évi 60 frtéért.

A városi tanács (melynek mindegyik tagja azt gondolja, hogy az ő orra a Csiborasszó-hegye, melynél tovább nem lát) kiadta e kérvényt — bővebb megfontolás végett — a jog- és pénzügyi bizottságnak.

A jog- és pénzügyi bizottság, melynek tagjai rettenetes okos emberek, gyönyörű vezérczikket irt az árvák nevelése érdekében — Olyan szép volt e vezérczik, hogy mi, bár szegények vagyunk (sokkal szegényebbek, mint a lapjából palotát építő Don Kulimázó), szívesen honoráltuk volna azt — egy tisztelet-példánnyal.

Az emelkedett hangu vezérczik végre is oda lyukadt ki, hogy a jótékony nőgyűlet kérelme nem teljesíthető, mert nem lehetne kijelölni az átadandó 10 árvát (Persze, sorshuzás után se lehetett volna azokat kijelölni!) De nincs is erre szükség, mert a meglévő árva-alapokból — majd a jövő század közepén — városi árvaházat emelnek, melyben minden árva Eldorádót talál. (Ha addig a dajkaságban valamennyi meg nem hal!)

A városi közgyűlés elfogadta ezt a bölcös határozatot.

Hol hozták ezt a bölcös határozatot? — Talán a b d e r á b a n? Nem, — hanem Debreczenben!

Sarló.

Határidő-naptár.

- Febr. 2. Mének szétosztása a debreczeni mentelen.
 Febr. 2. Zion-egylet táncvizalma a Koronában.
 Febr. 4. Evang. fillér-egylet tea-estéje a Bikaszállodában.
 Febr. 4. Kőműves ifjuság báija a Margit-fürdőben.
 Febr. 5. Kovács és kerékgyártó ifjuság báija a Korona-vendéglőben.
 Febr. 5. Jégünnepély a Margit-fürdő jégpályáján.
 Febr. 6. A pinézrek betegsegélyzőpénztárának közgyűlése.
 Febr. 11. Karton-bál a »Bika«-szállodában.
 Febr. 11. Függetlenségi párt báija a Korona-vendéglőben.
 Febr. 12. Emke fiókjának közgyűlése.
 Febr. 14. Hajdúvármegye közgyűlése.
 Febr. 18. Kereskedő ifjak dakörének dalestéje a »Bika«-vendéglőben.
 Febr. 18. Esküdtészi tárgyalás a debr. kir. törvényszék előtt.
 Febr. 19. Schaf János koszoru-estéje a »Korona«-ban.
 Febr. 19. Kölcsonös segélyző-egylet közgyűlése a városi háza nagytermében.
 Febr. 26. A színházi nyugdíj-intézet közgyűlése.

Ujdonságok.

* Mérges papirpénz. Sok embernek megvan az a rossz szokása, hogyha papirpénzt olvas, újját közben-közben a nyelvével nedvesíti meg. Ennek a veszedelmes szokásnak lett a halottja Schmetterer Gusztáv 28 éves bécsi kereskedőség is, a ki kedden Bécsben vérmérgezés következtében meghalt. Pár hét előtt sok papirpénzt olvasott, s a közben többször megérintette ujjával az ajkát. Valószínű, hogy a szája szélén kis repedés volt, melybe a bankokon levő piszokból valami fertőző anyag került. Ettől azután vérmérgezését kapott a szegény ember. Az intéző példát tartás szem előtt a pénztárosok!

* Kinevezés. Kossovich László nagyváradi itélő-táblai segéd-fogalmazó albiróva nevezetett ki a h.-szoboszlói kir. járásbíró-sághoz.

* Párba a novelláért. Szana Tamás a Fővárosi lapok szerkesztője, nemrég Jégkirálynő címen Szabóné Nogáll Janka úrnőtől, az ismert írónőtől, egy kis novellát bocsátott közre lapjában. Szombatban délen Ronhocz Gedeon és Zsedényi Béla urak megjelentek a »Fővárosi Lapok« szerkesztőségében előadván, hogy a Jégkirálynő által egy hölgy sértve érzi magát, dr. Szent-györgyi Imre ur nevében, a ki e hölgy ügyét magáéva tette, a lap felelős szerkesztőjétől lovgias elégtételt kértek. Szana Tamás felvilágosításul a nevezett uraknak megjegyezte, hogy a kérdéses dolgozat novellisztikus munka, költött helyzetekkel, költött alakokkal, melyeket e földkerekség minden olvasója csakis mint az írói fantázia alkotását fogad el és bírálhat meg. Tudtokra adta egyuttal az uraknak azt is, hogy az írói szabadságnak ily természetű meg-támadását visszautasítja, s teszi ezt főleg azért

mert se mi ezzel nem engedolgoztunk, hogy szemerőben „becsületeltávoztok györgyi leprovokált, a provok egy nyila lapja szem más által se befolya lítetteti“

* A mely rend hó 11-én táncztermatban va buzgalmat is fölkéri meghívót tanak, hog ségében sz

* A segélyző pénztárna pinzemes zott egyén

* Sz cz. franczi lődése mel zónságot v második v adatik, hol cz. hobozat

* H 1848—49 órákor, a u j i t ó k let tagjai

* F Megirtuk bert meg lat nyom járt embe foglalkozó delyes utó tett most és lábzar

* L lakos pan bájából, z tehető ru matba té ház lakó, szőr ugyo motozás v láitak, me zonyitanti lopott ru pénz abba zálogkölc

* T egyesület lyettes fö tartatott. kat vizsgá A vizsgá

* H hogy k a alig muli dulanak hívják úk kaszával tragikus hajlekaba jét. Ezert minden kedvét

* C kapitány s illetőségű éppen ne a cigány a felvilág a összeir parancsár sanyaru b pártfogó? eredmény II. kerület kerületben összeiras

* A napokban már meg

* H hajlekaltu börlőnebe nak szint ról, hogy tak beigaz sok nőlak külömben tatja őket mertebb a rint szint ért s áll

* G rosunkhoz dást viszo támadtak kat s ugy közelebb é lét darab

kell fizetni, mert azt tartják, hogy a Krisztoporsóját se őrizték ingyen!

A játékon nyögylet arra a gondolatra, hogy ezekből a városi árvaiból tizen föl-

ra saját árva házában, évi 60 frtért, tehát három arért, a mennyi bármelyik városi elgálat egy év alatt.

Adványt, nem, kérelmet intéztek a városi tanácsnak, melyben kifejtették, hogy meg-

nyögylet arra a gondolatra, hogy ezekből a városi árvaiból tizen föl-

ra saját árva házában, évi 60 frtért, tehát három arért, a mennyi bármelyik városi elgálat egy év alatt.

Adványt, nem, kérelmet intéztek a városi tanácsnak, melyben kifejtették, hogy meg-

nyögylet arra a gondolatra, hogy ezekből a városi árvaiból tizen föl-

ra saját árva házában, évi 60 frtért, tehát három arért, a mennyi bármelyik városi elgálat egy év alatt.

Adványt, nem, kérelmet intéztek a városi tanácsnak, melyben kifejtették, hogy meg-

nyögylet arra a gondolatra, hogy ezekből a városi árvaiból tizen föl-

ra saját árva házában, évi 60 frtért, tehát három arért, a mennyi bármelyik városi elgálat egy év alatt.

Adványt, nem, kérelmet intéztek a városi tanácsnak, melyben kifejtették, hogy meg-

nyögylet arra a gondolatra, hogy ezekből a városi árvaiból tizen föl-

ra saját árva házában, évi 60 frtért, tehát három arért, a mennyi bármelyik városi elgálat egy év alatt.

Adványt, nem, kérelmet intéztek a városi tanácsnak, melyben kifejtették, hogy meg-

nyögylet arra a gondolatra, hogy ezekből a városi árvaiból tizen föl-

ra saját árva házában, évi 60 frtért, tehát három arért, a mennyi bármelyik városi elgálat egy év alatt.

Adványt, nem, kérelmet intéztek a városi tanácsnak, melyben kifejtették, hogy meg-

nyögylet arra a gondolatra, hogy ezekből a városi árvaiból tizen föl-

ra saját árva házában, évi 60 frtért, tehát három arért, a mennyi bármelyik városi elgálat egy év alatt.

Adványt, nem, kérelmet intéztek a városi tanácsnak, melyben kifejtették, hogy meg-

mert se szerkesztőfőrsainak precedenst alkotni ezzel a tréfás dologgal nem akar, se azt nem engedheti meg, hogy egy szépirodalmi dolgozatban a, b, c, d, vagy x, y, z ur, vagy hölgy személyes czélzásokat keressen, s egy merőben költött alak által ömögát érezze „becsületében“ sértve. A nevezett urak erre eltavoztak. Kedden este azonban dr. Szentgyörgyi Imre Szana Tamást ajánlott levélben provokálta. A „Fővárosi Lapok“ szerkesztője a provokációt nem fogadta el, mert, mint egy nyilatkozatában írja „nem engedi magát lapja szerkesztésében se Szentgyörgyi ur, se más által soha semmiféle körülmények között se befolyásoltatni, annál kevésbbé megfélemlíteni.“ (Ehez csaknem hasonló eset történt már Debreczenben is! Szerk.)

* A függetlenségi párt bálja, mely rendkívül látogatottnak ígérkezik, febr. hó 11-én tartatik meg a „Korona“-vendéglő táncstermében. A meghívók szétküldése folyamatban van. A rendezőség, mely a legnagyobb buzgalmat fejt ki a bál sikere érdekében, előre is felkéri mindazokat, kik tévedésből esetleg meghívót nem kapnának, de arra igényt tartanak, hogy az iránt a függetlenségi kör helyiségében sziveskedjenek jelentkezni.

* A debreczeni pinczerek betegségyógyzó pénztára tudatja, hogy ezen pénztárnak szakácsné, kézi lány, csapos és pinczester, továbbá más iparágna alkalmazott egyén tagja nem lehet.

* Színház. Tegnap a Fourchambault-család cz. francia dráma adatott, a közönség csekély érdeklődése mellett, bár az öszszevégő előadás nagyobb közönséget érdemelt volna. Ma — Galyasi Paula k. a második vendégjátékául — a madarász. operette adatik, holnap pedig — népeleádásul — a diurnistae cz. bohózat kerül színpadra.

* Honvédek gyűlése. A debreczeni 1848—49-iki honvéd-egylet f. hó 5-én, d. u. 2 órakor, a város háza kis tanástermében tisztújító közgyűlést tart, melyre az egy-let tagjai ez uton is meghívattak.

* Farkasok által fölfalt ember. Megirtuk tegnap, hogy a Hortobágyon egy embert megették a farkasok. A megejtett vizsgálat nyomán kiderült, hogy a szerencsétlenül járt ember Egri Gábor b.-sárandi születésű, foglalkozás nélküli hülye csavargó, kit szenvedélyes utazási, illetve kóborlási hajlama kergetett most is a halálba. A hulla roncsait, fejét és lábcsontjait Sárándon lakó szülei eltemették.

* Lopás. Horváth Mari vendég utcazi lakos panaszt tett a rendőrségnek, hogy szobájából, zártalan ládájából mintegy 14 frtra tehető ruhaneműt elloptak. Az eljárás folyamatba tetetvén, Veres Juliánára, ugyanazon ház lakójára bizonyult a lopás büntetése. Először ugyan tagadtott mindent, de lakásán házmotózas tartatván, 3 frt 57 kr készpénzt találtak, melynek hol szerzését nem tudta bizonyítani s bevallotta, hogy a Horváth Maritól lopott ruhákat elzalogosította s a nála lelt pénz abból a négy forintból való, a mit azokért zálogkölcönszre kapott. A tettest megbüntették.

* Tűzvizsgálat. Ma délelőtt a tűzoltó egyesület megbízásából a Publici Ernő helyettes főparancsnok vezetése alatt tűzvizsgálat tartatott. Ez alkalommal a nyilvános bérházakat vizsgálták meg tűzbiztonsági szempontból. A vizsgálat kiinduló pontja a „Bika“-szálló volt.

* A Kaszás-familia. Nem hiába, hogy kaka-s-utczán lakik a Kaszás család, de alig mulik el nap, hogy családi vizsályok ne fordulnának elő. s nem hiába, hogy Kaszáséknak hívják őket, de fordult már elő eset, hogy eles kaszával rohantak egymásra. Tegnap este is tragikus jelenet játszódott le a Kaszás-család hájlekában. Az egyik fiu betörte a testvére fejét. Ezért állott ma a kapitányság előtt, a hol minden bizonyára lelohasztották harezias kedvét.

* Czigányok összeírása. A kerületi kapitányságok már befejezték a debreczeni illetőségű czigányok összeírását. Az összeírás éppen nem ment nehezen, mint gondolták, mert a czigányok a legnagyobb készséggel adták meg a felvilágosításokat. Több czigány kérdezte is az összeírókat, hogy talán a József főherczeg parancsára történt az összeírás s hogy az ő sanyaru helyzetükön segíteni akar talán a nagy pártfogó? A czigányok összeírása következő eredményt mutat: az I. kerületben van 45, a II. kerületben 550, a III. kerületben 30, a IV. kerületben 21 czigány. (Vajjon hány bujt el az összeírás elől? Szerk.)

* A szegény-és dologház ügye a napokban befejezést nyer. A nagy bizottság már megtette előterjesztését a városi tanáchoz.

* Hajléktalanok. A hideg tél sok hajléktalan csavargót buézőtt a város háza pincze börtönébe. Ezeknek a szegény hajléktalanoknak szinte jótémény volt a rendőrség részéről, hogy miután állandó lakhelyüket nem tudták beigazolni, bebörtönözték őket. Különösen sok nőlakója van a börtönnek. A raboknak különben hasznát veszi a város a megoldoztatja őket. A debreczeni lazzaroni-világ legismertebb alakja: Oros Gyurka ez idő szerint szintén lakója a börtönnek, ifjúkori büneiért s állandó fahordásban vendégszerepel.

* Garázdálkodó farkasok. A városunkhoz közel eső Cserén nagy garázdálkodást visznek véghez a farkasok. Többször megtámadták már a tanyákat, illetve a juh-aklokot s ugyancsak megdézsmáltak azokat. Legközelebb egyik tanyáról két farkas közel hét hét darab juhot hurczolt el.

* Népesedés városunkban. A polgármesteri hivatalhoz beérkezett jelentések szerint városunkban mult hó 22-től 28-ig született: törvényes fiu 14, törvénytelen 3, törv. leány 19, törvénytelen 7, halvasz. 1 törvényes leány. Évi születési arányszám 1000 lakóra 44.7. — Halálozások száma: évenemű 10, nőnemű 12. Évi halálozási arányszám 1000 lakóra 22.3. Nevezetesebb halálokok: aggkór 3, agylob 2, velesz. gyeng 2.

* Pótvásárt Debreczennek! — Az idei debreczeni téli vásár rossz sikerét mindenki tudja; ugyszólván egy hetivásár volt az egész. A nagy hidegek riasztották el a kereskedőket és a vevőket. Így történt ez sok helyen, legközelebb Nyíregyháza is. A nyíregyházi kereskedők azonban, mielőzt az idő megszeldült, pótvásárért folyamodtak s azóta már meg is tartották azt, jól is sikerült. A debreczeni üzletvilág azonban még eddig nem mozdult meg a pótvásár érdekében, holott itt lenne az ideje. Felhívjuk a városi tanács figyelmét a pótvásár kérdésére, mert ez lenne hivatta a nem sikerült nagy vásár hátrányait megjavítani.

* Viasság. Azt kérdezték az orvosnövendéktől: Mire való a szív? Az ifju azonnal rávágja a feleletet: „Azért a szív, hogy dobozjon.“

* Apróságok. Maicseléd. — Nagysága, felmondom a szolgálatot. — Miért? Nincs elég jó dolga? — Keveslem a bért. Még beretvát sem vehetek. — Beretvát? Hát maga borotválkozik? — Én nem, de a kedvesem.

* Farkasok. Két lengyel zsidó nézi a buzaszállító hajót. — Ha nekem minden szem buzáért egy tizesem volna, — szól az egyik, — nem cserélnék Rothschilddal. — Hat mit adnál nekem, ha annyi pénzöd volna? — Semmit. — Semmit? Te akkor vagy egy nagy farkas ember, tudod? — Farkas? Hm, hiszen te is kivanhatasz magadnak, a mennyi csak tetszik!

* Falu. — A városi ur hallja, a mint egy falusi ember köszönti a másikat: — Adj isten birkatolvaj! — Miért hívja ugy azt az embert? — Kérdi. — Ugy hívja kérem alássan, az egész falu, mert ellopták egymás a két birkáját.

* Az idő. Megindult végre az olvadás. A tegnapi szép verőfény olvadásra bírta a hatalmas hóréteget, mely lassanként esik össze-fel. Késő estig olvadt s csak hajnalfele volt gyöngye fagy. Ha az olvadás így tart s nem siettetni az eső: akkor nem lehet az arviztól félni. Ma ismét enyhe az idő s lassan olvad. A retentő hideg után szinte tavaszi illúziókban ringatjuk magunkat. Magyarországon többnyire borult az idő s a hőmérséklet általános emelkedett. Legmelegebb volt Cirkvenicán: 3 fokok, leghidegebb pedig Kolozsvárt: —11.8 fok. Európa-ban az idő enyhült s az erős fagyok határa keletre szorult. Legmelegebb volt Máltán: 13.9 fok, leghidegebb Szófiában: 19.5 fok. Bécsben 4.2, Rómában 7.3, Párisban 4.7, Berlinben 3.1, Péterváron —7.2 fokot mutatott a hőmérő. — A levegőnyomás dolgában a helyzet változott. Délnyugaton a barométer emelkedett, ugy hogy ma egész Dél-Európát magas nyomás borítja. — Jól a t: Csendes és száraz, nappal enyhébb, éjjel fagyos idő várható.

* Irodalom és művészet. A „Vasárnapi Ujság“ január 29-iki száma 18 képpel s a következő tartalommal jelent meg: A román trónörökös-pár esküvője. (Képekkel: 1. Ferdinánd román trónörökös üdvözlő menyasszonyát Sigmaringenbe érkeztek. 2. A katólikus esküvés szertartás a sigmaringeni városi templomban. 3. Az angelikán (protestáns) esküvés szertartás a sigmaringeni várkastélyban. 4. Sigmaringen várkastély a Duna mellett.) — Nahi-Hanem, egyiptomi herczegnő. — Elbeszélés. Irta Jókai Mór. (Goró Lajos rajzaival.) — Madár-történetek. — Irta B. Büttner Lina. (Goró Lajos rajzaival.) — Téli rege. — Dr. Kovács D.-től. (Képekkel: 1. Rohonczi Gida a városigeti jégünnepély főrendezője kanadai vadász-jelmében. 2. A felvonulás a jégvár előtt. Jantyk Matyas rajza. 3. Hőfehérke kivonulása a jégvárból. R. Hirsch Nelli rajza.) — Várkastély a Kárpátokban. — Verne Gyula regénye. (Képpel.) — Sir a nóta. Szabolcska Mihály költeménye. (Pataky László rajzaival.) — Magyar utazó Ausztráliában. — Verses Endrétől. — Hüiten sáfarok. — Irta Lenotre G. (Franciaiából T. Gy.) — A konyha szerepe a világtörténelemben. — Dr. Réczey Imre. (Arczképpel.) — Téli a fővárosban. (Goró Lajos rajzaival.) — A karsz-

tok között. (Képekkel: 1. Hóban megrekedt mozdony. 2. Hőkeivel elakadt vonat bóra alkalmával. 3. Hőke és mozdony hőlányás közben. Moravék L. fumei forgalmi főmérnök pilanatyai fölvétele.) — Irodalom és művészet: Közintézetek és egyletek: Mi újság? Sakktalány; Keptalány stb. rendes heti rovatok.

A mulató Debreczen.

Debreczen, febr. 2.

Vasutasok táncestélye.

Hetek óta fűtöttek lazás tevékenységgel a mozdonyt. A mulatság ugyan a farsang vége esett, de tegnap este a gyorsvonattal pontosan megerkezett. Fokozott érdeklődéssel várta a debreczeni közönség érkezését, s ünnepélyes bevonulásán nagy számmal képviseltette magát a mindennemű mulatságok legszokottabb pályaházában: a „Biká“-ban, hol ezuttal peron-jegyét sem kellett váltani. — A diszes „első osztály“-közönség Carneval és Terpsichore szíves meghívására ugy tíz óra fele teljesen meglátogta a kúpeket, hogy a mulatozás ölen, a tánc karjai között, andalító zene hangjainál keresztül zónázhassák a feledhetlen bálját, miután utításul hozzájuk szegődött az utólerhetetlen rózsás hangulat.

Az egész kéjülatáson a legkisebb vasuti szerencsétlenség sem esett. Hogy kisebb művati tyukszem öszszetűközések történtek, annak csupán a pályatér kicsinysege volt oka s nem az ügyes kezelés.

Az üzletkezelők, illetve a táncvezetők alkalmazottak faradozását oly nagy erkölcsi sikerkoronázta, mint a milyen nagy anyagi eredményeket ért el annak idején a zóna-rendszer.

Az udvarias tánc-vonat-vezetők csinos kiállítású menetrenddel, kedveskedtek a közönségnek s gondjuk volt arra, hogy a hölgyek tourozás közben hosszabb állomásokot, illetve üleméseket ne tartsanak.

Az első quadrille-szerű disz-mozdonyfutásban körülbelül 170 pár kéjutató vett részt.

Hőfuvasok nem akadályozták a mulatozás gyorsvonalát, sőt mint privát forrásból értesültünk, a szerelmi vallomások nagyban elősegítették néhány pár szív édes közlekedését.

A mulatságon a Magyar cigány fűtötte faradhatatlanul, a legnagyobb odaadással a gőzgépet a legszebb táncdarabokkal.

A mulatozásnak csak a hajnali vonat beérkezése vetett véget, mikor is a kelő szürkület álmos kalauzainak eszökbé jutott, hogy kinn a vasuti állomásnál már azt kiabálja az érkezett hajnali vonat rekedt hangu vonatvezetője: „Debreczen, annyi a mennyi perc! Kérem kiszállani!!! Ekkor azután elhagyta a közönség is a kedves mulatság rózsás kupét.

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének hivatalnokai testülete által tegnap este rendezett fénys táncestély, az idei farsang történetében páratlanul áll. De még nem emlékszünk, hogy a közel mult farsangokon Debreczenben ehhez hasonló sikerű táncmulatság tartatott volna. Tour-táncokról alig lehetett szó a terem kicsinysege miatt. A négyeseket három nagy kolonban táncolták, de még így is alig tudtak a táncolóok mozogni.

Elismerés illeti a rendezőseget, mely az est sikere érdekében minden lehetőt megtett. Ügyes meglepetéseknek voltunk tanui már a táncsterembe vezető lépcsőházban is, mely mindennemű vasuti jelvényekkel volt díszítve. Természetes vörvörös jelző zászlók, váltók, jelző lámpák, sürgöny-telepek, sürgöny-delejfű, jelző-harang tarka-barkasága volt ügyesen csoportosítva ugy itt, mint a táncsteremben is. A szünóra elérkezését a vasuti jelző harang tudatta a közönséggel.

A mulatságon városunk notabilitásai közül ott láttuk: Gróf Dégenfeld József főpánt, Simonffy Imre polgármestert, Király Ferenc orsz. gyűlési képviselőt, Nyers Lajos kir. táblai bíró, Karap Mór stb. Ott voltak továbbá: Reviczky tábornok, Krausz ezredes, Görgey ezredes, Simonffy Gy. alezredes. Ugy a közös hadsereg, mint a honvédség tisztikara igen nagy számmal volt képviselve. Az üzletvezetőség minden rendű s rangu hivatalnokai kevés kivétellel jelen voltak az estélyen.

A hölgyek névsorát, bár ugyan nem egész teljességben, a következőkben adjuk:

Jelen voltak a kasszonyok: Saghly Gyuláné, Berger Jenőné, Rothschnek V. Emilné, Vecsey Imréné, Konec Elekné, Csanak Józsefné, Nyers Lajosné, Dr. Bayer Ferencné, R. Réti Laura, Stern Gyözőné, Udvarhelyi Gézáné, Chappon Karólyné, Borsovayné, László Albertné, öz. Szép Józsefné, Tarbay Józsefné, Szikszay Lajosné, Czavayné, Bácsiné, Fischné, Kondor Bertalané, Dr. Brüll Bertalané, Váradai Ignácné, Benedek Sándorné, Darvas Izidorné, Baráth Lajosné, Balkányi Gyuláné, Zelenkáné, öz. Hoffer Lajosné, Szántó Sámuelné, Zalay Márkné, Czapek Péterné, Emmert Antalné, Kaszanyitzky Endréné, Grill Györgyné, Falk Lajosné, Dr. Balkányiné, Ber-

ger Mórné, Dr. Kardos Samuné, Dr. Popper Alajosné, Thury Albertné (Szoboszló) öz. Boross Ferencné, Papp távirászné, Erietz Ottóné, Szigmetz Rajmundné, Kubay Árpádné (Szatnar) Zimmermann Gyuláné, Gyürky Lajosné, Jaszencsakné, Harmathy Pálné, Dr. Brukner Ernőné, Nelhibel Edéne, Wolf századosné, Gorócz Vilmosné, Matyasovky Hugóné, Antalovits Antalné, Nagy Jánosné, Bernhard Rafaele, Bartók Ágostonné, Nagy Istvánné, Györfly Gyuláné, Bahunekné, Molnár, Istvánné, Sarkadi Adolfné, Miki Imréné, Nádaj Lajosné, Albert Józsefné, Tókos Imréné stb. stb.

Leányok: Bacsó Margit, Király Irén, Nyers Margit, Tóth Irén, Naszay Eliz, Saghly Irénke, Fényes Szeréna, Zalai Paula és Erzsike, Buzás Böske (a szöke), Buzás Böske (a barna), Csanak Margit, Emmert nővérek, Czapek nővérek, Tóbi Pepi, Boross Róza és Katicza, Borsovay nővérek, Kálmánchey Irén, Beér Margit, Czégely nővérek, Pelesky Róza, Kemény Klára, Kaszanyitzky Irma, Macsary Ida, Lucich Mariska, Rothschnek Olga, Öreg Jolan és Ión, Farkas Szeréna, — Harmathy Irma, Bahunek Jolán, — Tarbay Mariska, Erietz Giza és Jolan, Szigmetz Lujza és Frida, Falk nővérek, Thury Erzsike (Szoboszló), Fényes Szeréna, Kondor nővérek, Tombory Malvin, Vitterberg Riza, Bernhard Irén és Anna, Bácsi Juliska, Hoffer Róza, Albert Lujza és Erzsike, Nemethy Ión, Konrad Teréz, Balla nővérek, Gevay nővérek, Szikszay Vilma, Fisch Paula, Dudinszky Emma stb. stb.

Szatyi.

TÖRVÉNYSZÉK.

Elevenen eltemetve. A királyi kúria a minap tárgyalta Bodonyi Ignác pécsi lakos bünygyét, a ki saját fiát hónapokan át egy istállóban fogva tartotta s oda állította mellé a koporsóját is, hogy azt folvást maga előtt látva, a félelem még inkább siettesse a boldogtalan gyermek halálát. Az eset a következő: A pécsi rendőrséghez tavaly május hóban az a feljelentés érkezett, hogy Bodonyi Ignácnak József nevű fia már hosszabb idő óta teljesen elhagyott állapotban beteg fekszik. A rendőrség elküldötte egyik tisztviselőjét Bodonyihoz s meggyőződött róla hogy a feljelentés való. A kiküldött egy istállófele helyiségben találta a gyermeket, tele sebekkel és férpekkel. Nem volt rajta egyéb egy rongyos női ingnel. Egy ládához hasonló alkotmányban feküdt a boldogtalan teremtés s alig látszott ki a személtől, mely a padlásról a deszkák hézagain át hullott rá. — Mellette, a falhoz támasztva állott a koporsója, melyre a lelketlen apa még a gyermek nevét is ráíratta. A gyermeket bevitték a kórházba, hol pár nap mulva meghalt. A pécsi törvényszék Bodonyi Ignác ellen megindította a vizsgálatot, s ekkor kiderült, hogy ő és leánya azért sietteték a gutaütött s magával tehetetlen gyermek halálát, hogy 300 frnyi anyai jussát mielőbb elkaparítsák. A törvényszék Bodonyi Ignácot ember élete ellen való büntett miatt vad alá helyezte, s a kúria ezt a határozatot még azzal töltötte meg, hogy a vádat kiterjesztette Bodonyi Juliára. Különösen kiemeli a kúria azt a körülményt, hogy a vádlottak előre elkészítették a fiu koporsóját s azt fekvőhelye mellett ugy állították föl, hogy a szerencsétlen gyermek azt mindig maga előtt lássa s olvashassa a felírását, a mivel, ugymond a kúria, nem csak embertelenséget, hanem kínzást is követtek el, mert a tanuk azt vallják, hogy a fut, ha csak említették előtte a koporsót, félelem szállotta meg és sikoltozni kezdett.

Szerkesztői üzenet.

D J urnak, helyben. Határozottan emlékszünk rá, hogy a két első füzetet — megjelenésük után — röviden azonnal ismertettük. A többi füzeteket is készséggel fogjuk ismertetni. Behatóbb kritikát azonban nem ígérünk, mert senkire várhatjuk tőlünk azt, hogy az egyházi irodalom terén is szakértelem vindikáljunk magunknak.

Uránias. B-Ujváros. Elég ügyes verselés, de nagyon eloptatott gondolatok. Öszintén fájlaljuk, hogy kérelmét nem teljesíthetjük, de hát valamely vers körlésére nézve más szempont nem lehet az irányadó, mint az hogy az illető vers jó legyen!

B A urnak, Margit. Ön — bérmentellenül adván föl levelét — 20 fillért fiztetett volna egy rettenetes rossz versért. A 20 fillért nem sajnáljuk; de azt az időt, melyet verse elolvasására vesztgettünk, öszintén sajnáljuk. Midőn ilyen verseket olvasunk, megakozunk még azt is, a ki legelőször a versírás kitalálta! Hát már Magyarországon annyira lejártá magát a poézis, hogy mindenkinek muszáj verset írni?!

Közzgazdaság.

Inség és járvány Oroszországban. Charkowban, Jekaterinoslovban és a Don vidékén a szarvasmarhák között óriási mérvben pusztít a lépfene. A rossz termés következtében nagy az éhínség és zavargásoktól tartanak, mert a parasztok nem akarják elűrtani a járvány által megtámadott marhak leölését.

Kiállítás fölösleggel. Az 1891. évi temesvári kiállítás végrehajto bizottsága jan. hó 9-én d. u. 5 órakor Deschan Achill elnöklete alatt zárog ülést tartott. — Ez ülésben a

